

der slet ikke var noget Arbejde at faae, med andre Ord, at man maatte bestræbe sig for, at der i Almindelighed skulde arbeides paa at opretholde den arbejdende Klasse i et saadant materielt Velvære, at den ikke skulde blive trængende til Fattigunderstøttelse. Nu er det dog ganske vist, at det ikke alene under Dyrktiden, men til alle Tider er Tilfældet, at der er mange Mennesker, som, uden at det kan tilskrives dem, ere under saadanne Forhold, at de behøve Understøttelse, fordi de ellers staae i Fare for at blive trængende til Communes Hjælp. Men er dette Tilfældet, var det ikke langt mere correct, var det ikke langt mere rigtigt, at man, istedetfor at give en temporair og extraordinair Bestemmelse, gav en almindelig Bestemmelse, som gik ud paa, at Communerne til enhver Tid skulde undersøge, om der ikke var Mennesker, som kunde trænge til saaledes at opretholdes i et materielt Velvære, hvorved de kunde være betryggede mod den Fare at falde Communen til Byrde? Der som jeg nu vilde komme med et saadant Forslag, er jeg overbevist om, at man vilde sige Nei, det vilde være den største Daarstab, det vilde være den rene Socialisme. Ja det er ganske vist, her er jeg paa et Punct, hvor jeg ikke behøver at spørge om nærmere Oplysninger fra de ærede Medlemmer. Her seer man tydeligt, at man, ved at tage en almindelig, klart udtalt Bestemmelse af denne Art, vil have gjort et bestemt, uomtvisteligt Skridt ind paa det socialistiske Gebeet, ind i den samme Socialisme, der første Gang har viist sig ret tydeligt i Frankrig, som ved sin blotte Tilstedeværelse har fremkaldt en saadan Forsvælgelse blandt alle Classer, at derved Handed og Næring pludselig bleve lammede, og navnlig Arbejdet ogsaa led et overordentligt Tryk, har paaført Staten en uhyre Statsgjæld og omsider fremkaldt i Paris, der har været hjemsegt af saamange Oprør, det største Blodbad, som der nogenstunde har existeret, men den samme Socialisme, som ogsaa derefter har været banlyst fra Frankrig og siden den Tid har været landflygtig i Verden. Saaledes er det, naar man stiller det almindeligt.

Gaaer man videre ind paa disse Betragtninger, men, som jeg troer, ikke paa andre

Betragtninger end dem, der virkelig staae i en nærmere Tankeforbindelse med, hvad der ligger i dette Lovforslag, da kommer man til den rene Socialisme, Socialismen uden Masse. Men hvis dette er saaledes, hvad er da dette Forslag? Det er dette Spørgsmaal, som jeg vil tillade mig at fremsætte. Er det Socialismen med Masse? Er det en uendelig fortynnet Dosis af Socialismen, beregnet paa en mindre stærk Constitution, der ikke kan taale mere ad Gangen, eller er det maaskee kun et UG, et socialistisk UG, uskadeligt og uden Betydning for Dieblisset, men som under gunstige Omstændigheder kunde blive udlækket? Det er dette Spørgsmaal, som jeg skal tillade mig at fremsætte, et Spørgsmaal, der har sin Betydning, hvilke Tidsforholdene end vare, under hvilke et saadant Forslag var fremkommet, men som har en overordentlig forstærket Betydning, naar det er kommet frem i et Dieblis, da man staaer i Begreb med at kalde til Deeltagelse i Communerens Bestyrelse Classer i Samsundet, der ikke hidtil have erhvervet sig megen Erfaring i disse Anliggender, som ikke have nogen Kundskab om de Grundsatninger, som det der ved fremfor Alt gjælder om at holde fast ved. Hvis virkelig dette Spørgsmaal stiller sig saaledes, som jeg har antydnet — og det er just det, hvorom jeg er i Tvivl — da vilde det, hvis vi gik ind paa et saadant Dieblis at fremme denne Sag, troer jeg, vidne om en mærkelig Ungdommelighed hos os, deældre, der ikke vilde have saa lidet Lighed med, om man gav Børn skarpe Knive eller ladte Pistoler til Legetøj, hvoraf man jo dog ganske vist maatte vente betænkelige Følger. Saaledes er Spørgsmaalet, og medens det ganske vist har sin Betydning, kan det heller ikke besvares uden paa sit eget Gebeet. Det er der, det maa besvares; det er Principer, Grundsatninger, som maa fremhæves, jeg tillader mig at holde op for Deres Betragtning den rene Socialisme. Jeg holder paa den anden Side ogsaa op for Deres Betragtning dette distinkt i og for sig lidet betydelige Lovforslag; og jeg skal tillade mig den Bemærkning, at jeg er ikke i Besiddelse af det skarpe Syn, hvormed man kan opdage den bestemte klare Grundse imellem dem, men vil være taknemmelig mod dem, der kunne paavise